

Konspekt zajęć:

Zlecenie. Dzieło. Przechowanie. Odpowiedzialność utrzymujących hotele

mgr Katarzyna Maria Zoń

Zakład Prawa Cywilnego i Prawa Międzynarodowego Prywatnego
Uniwersytet Wrocławski

Tytułem wstępu

funkcja umowy	przykłady
umowy przenoszące prawa	sprzedaż, zamiana
umowy dotyczące korzystania z rzeczy/ praw	najem, dzierżawa, użyczenie, leasing
umowy dotyczące świadczenia usług	zlecenie, umowa o dzieło
umowy dotyczące stosunków kredytowych	pożyczka
umowy gwarancyjne	poręczenie
umowy alimentacyjne	renta, dożywocie
umowy losowe	umowa ubezpieczenia
umowy współdziałania gospodarczego	spółka cywilna, spółki handlowe (KSH)
umowy dotyczące pozasądowego usuwania niepewności w zakresie istnienia i treści stosunków między stronami	ugoda

Tytułem wstępu

- źródło stosunku zobowiązaniowego, w którym **dłużnik** zobowiązuje się do **wykonania na rzecz wierzyciela określonej usługi**,
- brak jednolitej **definicji usługi**,
- usługa w strukturze stosunku zobowiązaniowego = **świadczenie** dłużnika, powinno polegać na działaniu = **dokonywanie określonych czynności** na rzecz wierzyciela,
- wyróżnienie z uwagi na kryterium świadczenia – **czynnościowe** rozumienie zachowania dłużnika.

Typy umów dotyczących świadczenia usług

umowy nazwane

- umowa **zlecenia**,
- umowa **o dzieło**,
- umowa o roboty budowlane,
- umowa **przechowania**,
- umowa składu,
- umowa agencyjna,
- umowa komisu,
- umowa przewozu,
- umowa spedycji,

umowy nienazwane

zasada swobody umów

- **odpowiedzialność utrzymujących hotele i podobne zakłady**,
- pozaumowny stosunek prowadzenia cudzych spraw bez zlecenia,

Charakterystyka umów dotyczących świadczenia usług

- część umów typowa dla obrotu **profesjonalnego** – co najmniej **jedna ze stron ma status przedsiębiorcy**:
 - umowa agencyjna (**dwustronnie profesjonalna**),
 - umowa komisu (**jednostronnie profesjonalna**),
- zasadniczo umowy **odpłatne**,
- **funkcje**: służą **wymianie** różnego rodzaju **dóbr majątkowych**,
 - przedmiot wymiany **usługa**, a nie rzecz lub prawo majątkowe (jak przy umowach przenoszących prawa),
- **zaspokajanie różnorodnych potrzeb** uczestników obrotu
np. podniesienie kwalifikacji (udzielanie lekcji języka obcego),
ochrona zdrowia (udzielenie świadczenia zdrowotnego),

Charakterystyka umów dotyczących świadczenia usług

- **świadczeniem charakterystycznym są usługi**, których treścią będą:
 - **wyłącznie czynności prawne** (np. umowa zlecenia, umowa komisji),
 - **wyłącznie czynności faktyczne** (np. umowa przewozu, umowa przechowania, umowa składu),
 - **czynności prawne i czynności faktyczne** (np. umowa agencyjna, umowa spedycji).

ZLECENIE

Istota umowy zlecenia

- **przyjmujący zlecenie** zobowiązuje się do **dokonania określonej czynności prawnej dla dającego zlecenie.**
- **w braku odmiennej umowy** zlecenie **obejmuje umocowanie** do wykonania czynności **w imieniu** dającego zlecenie.

Zakresy zastosowania przepisów o zleceniu

- stany faktyczne uznane za umowy zlecenia (art. 734 § 1 KC) – **podstawowy zakres stosowania przepisów o zleceniu (stosowane wprost),**
- umowy i zobowiązania usług, do których **przepisy o zleceniu stosuje się odpowiednio**, na podstawie **art. 750 KC**,
- **subsidiarne** wykorzystanie przepisów o zleceniu do umów i stosunków zobowiązaniowych **spedycji** (art. 796 KC), **odpowiednie stosowanie.**

Charakterystyka umowy zlecenia

- umowa **nazwana**, **dwustronnie zobowiązująca**, **konsensualna**, **odpłatna (reguła)** lub **nieodpłatna (wyjątek)**,
- oparta na **szczególnym zaufaniu** między stronami,
- strony:
 - **przyjmujący zlecenie (mandatariusz)**,
 - **dający zlecenie (mandant)**,uniwersalny charakter zlecenia pod **względem podmiotowym**,
- **cel**: dokonanie **zmiany w sferze prawnej dającego zlecenie**.

Dwie postacie zlecenia

- 1) **przyjmujący zlecenie** może być **pełnomocnikiem (zastępcą bezpośrednim)** dającego zlecenie:
 - działa **w imieniu** dającego zlecenie,
 - **skutek** w postaci nabycia praw lub obowiązków powstaje **bezpośrednio po stronie dającego zlecenie**,
 - preferowane przez ustawodawcę (por. art. 734 § 2 KC),
- 2) przyjmujący zlecenie może być **zastępcą pośrednim** dającego zlecenie:
 - dokonuje zleconej czynności **w imieniu własnym, ale na rachunek dającego zlecenie**,
 - ma obowiązek **przenieść uzyskane prawa** na dającego zlecenie, a ten ma go **zwolnić z zaciągniętych zobowiązań**.

Tryb zawarcia umowy zlecenia

- **ogólne przepisy o zawieraniu umów** (art. 66–72 KC),
- najczęściej zawierana w drodze złożenia **oferty** i jej przyjęcia,
- **modyfikacje**, gdy przyjmujący zlecenie jest **osobą zawodowo** trudniącą się załatwianiem **czynności prawnych dla drugih** (lub oświadczyła dającemu zlecenie gotowość załatwiania czynności danego rodzaju),
 - **niezwłoczne zawiadomienie** dającego zlecenie jeżeli **nie chce przyjąć** zlecenia (por. art. 736 KC).

Przedmiot umowy zlecenia

- ograniczony **wyłącznie do czynności prawnych**:
 - czynności **materialnoprawne**: jednostronne (np. ogłoszenie przetargu) lub dwustronne (np. zawarcie umowy),
 - czynności **procesowe** (np. składanie pism procesowych),
- powinien być **z góry oznaczony w sposób indywidualny** (np. nabycie prawa własności oznaczonej nieruchomości) lub **rodzajowy** (np. zawieranie umów najmu w imieniu dającego zlecenie),
- **nie** dotyczy czynności, które muszą być **wykonywane osobiście** (np. sporządzenie testamentu – por. art. 944 § 2 KC).

Forma umowy zlecenia

- **forma:** w zasadzie **brak zachowania określonej formy, niezależnie od przedmiotu** zleconej czynności,
- „nie uchybia on przepisom o formie pełnomocnictwa” (art. 734 § 2 zd. 2 KC) oznacza, że umowa zlecenia **nie będzie obejmowała umocowania** (nie zastąpi udzielenia pełnomocnictwa), jeżeli **nie będzie miała wymaganej dla pełnomocnictwa formy szczególnej**,

- niezbędne udzielenie przez dającego zlecenie **odrębnego pełnomocnictwa w wymaganej formie**, jako element **koniecznego współdziałania** wierzyciela z dłużnikiem (art. 354 § 2 KC),
- niedokonanie powyższego wymogu stanowi **zwłokę wierzyciela** oraz **ważny powód do wypowiedzenia** zlecenia przez przyjmującego (por. art. 746 KC).

Treść stosunku zobowiązaniowego – uprawnienia zleceniobiorcy

- uprawnienie do **wynagrodzenia** (art. 735 KC),:
 - **zasada: odpłatność**, chyba, że z umowy lub okoliczności wynika, że przyjmujący zlecenie zobowiązał się wykonać zlecenie bez wynagrodzenia
 - **wysokość** ustalona **w umowie**; przy braku – taryfa, wynagrodzenie odpowiadające wykonanej pracy (ilość poświęconego czasu, skomplikowanie sprawy),
 - płacone **z dołu**, po wykonaniu świadczenia (art. 744 KC),
- uprawnienie do **zwrotu wydatków i nakładów** (art. 742 KC),
- uprawnienie do **uzyskania zwolnienia z zaciągniętych zobowiązań** (art. 742 KC),
- uprawnienie do **zaliczki** (art. 743 KC),

Treść stosunku zobowiązaniowego – obowiązki zleceniobiorcy

- obowiązek **dokonania określonej w umowie czynności prawnej**,
- obowiązek **osobistego wykonania** powierzonej czynności prawnej (art. 738 KC):
 - można powierzyć wykonanie zlecenia **osobie trzeciej tylko, gdy** to wynika z **umowy**, ze **zwyczaju** albo gdy przyjmujący zlecenie jest do tego **zmuszony przez okoliczności**,
 - **niezwłoczne zawiadomienie** o osobie i miejscu zamieszkania zastępcy – wtedy odpowiedzialny tylko za brak należytej staranności w wyborze zastępcy (wina w wyborze),
 - zastępca odpowiedzialny za wykonanie zlecenia także względem dającego zlecenie,
 - jeżeli przyjmujący zlecenie ponosi odpowiedzialność za czynności swego zastępcy jak za swoje własne czynności – solidarna odpowiedzialność,
- obowiązek **udzielania informacji o przebiegu** wykonywanego zlecenia i złożenia **sprawozdania** (art. 740 zd. 1 KC),
- obowiązek **wydania zleceniodawcy wszystkiego**, co zleceniobiorca przy wykonaniu czynności **dla niego uzyskał** (art. 740 zd. 2 KC),
- obowiązek **stosowania się do wskazówek zleceniodawcy** (por. art. 737 KC),

Wygaśnięcie zobowiązania zlecenia

- **wykonanie** zobowiązania przez obie strony,
- **typowe zdarzenia** stanowiące przyczynę ustania stosunku prawnego np. rozwiązanie umowy, zwolnienie z długu,
- **szczególne przyczyny** wygaśnięcia umowy:
 - **wypowiedzenie** (art. 746 KC),
 - **śmierć albo utrata zdolności do czynności prawnych przyjmującego zlecenie**, ale strony mogą inaczej postanowić (art. 748 KC),

śmierć dającego zlecenie albo utrata przez niego zdolności do czynności prawnych **w zasadzie nie skutkuje wygaśnięciem zlecenia** (art. 747 zd. 1 KC) – strony zlecenia mogą jednak w umowie postanowić, że w wypadku śmierci dającego zlecenie (albo utraty przez niego zdolności do czynności prawnych) stosunek zlecenia wygaśnie.

Wypowiedzenie zlecenia

- przejaw **szczególnego trybu ustania** zlecenia,
- **strony** mogą wypowiedzieć zlecenie **w każdym czasie**,
- wygaśnięcie stosunku zlecenia **ze skutkiem natychmiastowym**,
- **jednostronne oświadczenie woli** złożone drugiej stronie,
- strony mogą określić sposób i termin wypowiedzenia w umowie,
- strony **nie mogą** jednak w umowie **z góry zrzec się uprawnienia do wypowiedzenia zlecenia z ważnych powodów** (art. 746 § 3 KC) – postanowienie sprzeczne z tym przepisem jest nieważne (por. art. 58 § 1 KC),
- uprawnienie do każdorazowego wypowiedzenia zlecenia **z ważnych powodów ma charakter uprawnienia kształtującego**,
- forma **dowolna**,

Wypowiedzenie zlecenia

- wypowiedzenie rodzi skutki w postaci **obowiązku wzajemnych rozliczeń**,
- zlecenie **wypowiedział dający zlecenie**:
 - powinien **zwrócić** przyjmującemu zlecenie poczynione przez niego **wydatki**, które ten poniósł w celu należytego wykonania zlecenia,
 - w razie **odpłatnego** zlecenia powinien przyjmującemu zlecenie **zapłacić część wynagrodzenia** odpowiadającą jego dotychczasowym czynnościom.
- zlecenie **wypowiedział przyjmujący zlecenie**:
 - powinien zwrócić dającemu zlecenie **wszystko, co otrzymał w celu wykonania zlecenia** albo **w związku z wykonywaniem zlecenia uzyskał**, a co jednocześnie nie zostało użyte do wykonanych czynności objętych zleceniem,
 - powinien złożyć sprawozdanie z wykonanych czynności,

Wypowiedzenie zlecenia

- wypowiedzenie **odpłatnego** zlecenia z „**ważnych powodów**” **nie rodzi odpowiedzialności** za **szkodę** zaistniałą wskutek wygaśnięcia zlecenia,
 - ważne powody: choroba strony wypowiadającej, zmiana sytuacji życiowej, zmiana miejsca zamieszkania, nieotrzymanie zaliczki, argumentowana utrata zaufania,
- wypowiedzenie nastąpiło **bez ważnego powodu**, a zlecenie było **odpłatne**, to **strona wypowiadająca** zlecenie będzie **odpowiedzialna za szkodę**.

Przedawnienie roszczeń

- **odstępstwa od przepisów ogólnych** o przedawnieniu roszczeń (art. 751 KC),
- **krótszy – dwuletni** – termin przedawnienia roszczeń:
 - o wynagrodzenie, o zwrot wydatków o ile roszczenia te przysługują osobom, które **stale lub w zakresie działalności przedsiębiorstwa** trudnią się **czynnościami danego rodzaju**,
 - dającego zlecenie z tytułu udzielonej zaliczki, o ile przyjmujący zlecenie jest osobą stale lub w zakresie działalności przedsiębiorstwa trudniącą się czynnościami danego rodzaju,
 - wynikających z **umów o świadczenie usług, które nie są uregulowane innymi przepisami** (art. 750 KC), jeśli są to roszczenia z tytułu utrzymania, pielęgnowania, wychowania lub nauki i jeżeli przysługują osobom trudniącym się zawodowo takimi czynnościami albo osobom utrzymującym zakłady na ten cel przeznaczone,
- przepisu tego **nie należy interpretować rozszerzająco**.

DZIEŁO

Istota umowy o dzieło

- **przyjmujący** zamówienie zobowiązuje się do **wykonania oznaczonego dzieła**,
- **zamawiający** zobowiązuje się do **zapłaty wynagrodzenia**,

elementy przedmiotowo istotne:
oznaczenie **przedmiotu** umowy oraz **wynagrodzenie**.

Charakterystyka umowy o dzieło

- **umowa konsensualna, dwustronnie zobowiązująca, wzajemna, odpłatna,**
- **cel:** służy **wymianie dóbr majątkowych** – powstanie oznaczonego dzieła i następnie jego wydanie zamawiającemu,
- **strony:**
 - **przyjmujący zamówienie**, którego wysiłkiem i staraniem, w wyniku jego pracy i umiejętności ma powstać dzieło,
 - **zamawiający**, dla którego dzieło ma zostać wykonane,
- **brak zależności** przyjmującego zamówienie od zamawiającego – przyjmujący zamówienie wykonuje dzieło **samodzielnie**, a zamawiający może ewentualnie **udzielać wskazówek** w kwestii sposobu wykonania dzieła.

Pojęcie dzieła

- brak definicji w przepisach poświęconych umowie o dzieło,

- **indywidualizowany wytwór ludzkiej działalności** (pracy lub twórczości),
- **efekt:**
 - **z góry określony,**
 - **obiektywnie osiągalny,**
 - **subiektywnie pewny,**
- ma **charakter przyszły** – oczekiwany skutek działania przyjmującego zamówienie nie istnieje w chwili zawarcia umowy,
- musi istnieć w **postaci postrzegalnej** – **materialnej** lub **niematerialnej, ale ucieleśnionej** (np. namalowanie portretu),
- ma **charakter samoistny** – z chwilą jego ukończenia stanowi rezultat niezależny od dalszego działania przyjmującego, **autonomiczna wartość** w obrocie.

Obowiązki i prawa przyjmującego zamówienie

- obowiązek **wykonania dzieła**: **sposób** określony w **umowie** + **terminowo** (por. art. 635 KC – podstawa dla zamawiającego odstąpienia od umowy),
- obowiązek **znoszenia ingerencji zamawiającego** w toku wykonywania dzieła – **prawo kontroli** sposobu wykonywania dzieła z punktu widzenia prawidłowości i zgodności z umową + obowiązek **niezwłocznego zawiadomienia** zamawiającego o wystąpieniu okoliczności przeszkadzających prawidłowemu wykonaniu dzieła (art. 634 KC),
- obowiązek **dostarczenia materiałów, narzędzi i środków pomocniczych** – zasada,
 - gdy dostarcza zamawiający – użycie ich w sposób odpowiedni, złożenie rachunku i zwrot niezużytej części (art. 633 KC) + zawiadomienie, gdy nie nadaje się on do prawidłowego wykonania dzieła (art. 634 KC),
- obowiązek **wydania dzieła**.

Obowiązki i prawa zamawiającego

- obowiązek **współdziałania z wykonawcą dzieła** (por. art. 639 KC – żądanie zapłaty wynagrodzenia mimo niewykonania dzieła i art. 640 KC – podstawa dla przyjmującego zamówienie do odstąpienia od umowy),
- obowiązek **odebrania dzieła**,
- obowiązek **zapłaty wynagrodzenia**,

Obowiązek zapłaty wynagrodzenia

- może zostać przez strony **określone wprost** w umowie lub ustalone **w inny sposób** (określenie podstaw do jego ustalenia, zwykłe wynagrodzenie za dzieło tego rodzaju, wynagrodzenie odpowiadające uzasadnionemu nakładowi pracy oraz innym nakładom przyjmującego zamówienie – art. 628 § 1 KC),
- należne **w terminie** oznaczonym w **umowie**,
 - przy braku należne z dołu, **w chwili oddania dzieła** przez przyjmującego zamówienie (art. 642 § 1 KC),
- jeśli dzieło **oddawane jest częściami**, a wynagrodzenie obliczone zostało osobno za każdą z części – **wynagrodzenie** należy się z chwilą spełnienia **każdego ze świadczeń częściowych** (art. 642 § 1 KC),
- **wyjątkowo zamawiający** jest zobowiązany do **uiszczenia wynagrodzenia** mimo **braku wykonania dzieła** przez przyjmującego zamówienie (art. 639 KC, art. 641 § 1 KC, art. 644 KC.),

Obowiązek zapłaty wynagrodzenia

- dwie **podstawowe** (typowe) **metody** ustalania wynagrodzenia:
 - 1) wynagrodzenie **kosztorysowe** (art. 629 KC),
 - 2) wynagrodzenie **ryczałtowe** (art. 632 § 1 KC),
- wynagrodzenie **ryczałtowe**:
 - za **całość dzieła** w jednej sumie pieniężnej lub wartości globalnej, określenie **z góry**,
 - **zasadniczo wyłączone** domaganie się jego **podwyższenia lub obniżenia** (por. art. 632 § 3 KC – klauzula *rebus sic stantibus*),
- wynagrodzenie **kosztorysowe**:
 - kosztorys stanowi **zestawienie** potrzebnych do wykonania dzieła **materiałów i nakładów pracy** z podaniem ich cen jednostkowych,
 - sporządzany **zwykle przed zawarciem umowy – orientacyjne** zestawienie **przewidywanych** kosztów,
 - **zmiana** wynagrodzenia w **kilku przypadkach** (por. art. 629 KC i art. 630 § 1 KC) – **znaczne podwyższenie** wynagrodzenia uprawnia zamawiającego do **odstąpienia od umowy** (por. art. 631 KC).

Przedawnienie roszczeń

- **wszelkie** roszczenia z tytułu umowy o dzieło ulegają przedawnieniu **z upływem dwóch lat** (art. 646 KC),
- termin rozpoczyna bieg:
 - od dnia **oddania dzieła**,
 - jeżeli dzieło nie zostało oddane – od dnia, w którym zgodnie z treścią umowy miało być oddane,
- termin **szczególny** w rozumieniu art. 118 KC,
- roszczenia służące zamawiającemu i przyjmującemu zamówienie, także roszczenia związane z prowadzeniem działalności gospodarczej,
- termin **nie odnosi się** do roszczeń wynikających z tytułu odpowiedzialności przyjmującego zamówienie za wady dzieła – terminy uregulowane w przepisach o rękojmi przy sprzedaży.

PRZECHOWANIE

Istota umowy przechowania

- przechowawca zobowiązuje się **zachować w stanie niepogorszonym** rzecz **ruchomą oddaną mu** na przechowanie.

Charakterystyka umowy przechowania

- umowa **nazwana, dwustronnie zobowiązująca, realna**, zasadniczo **odpłatna** (nieodpłatność może wynikać z umowy, okoliczności),
- kreuje **zobowiązanie o charakterze ciągłym**,
- cel: zaspokojenie interesu osoby składającej rzecz na przechowanie – **uchronienie rzeczy oddawanej** na przechowanie przed **utrata** **uszkodzeniem lub zniszczeniem**,
- **piecza nad rzeczą ruchomą** ma charakter **samoistny**,
 - pozwala to **odróżnić** przechowanie od innych stosunków prawnych, w których sprawowanie pieczy nad rzeczą ma charakter świadczenia ubocznego (np. komis, przewóz, spedycja),

Charakterystyka umowy przechowania

- **przedmiot: rzeczy ruchome**, które dadzą się przechować w stanie niepogorszonym, a następnie mogą być zwrócone,
- zarówno rzeczy **oznaczone co do tożsamości**, jak i co do **gatunku** (ich indywidualizacja następuje najpóźniej z chwilą przekazania przechowawcy),
- **strony:**
 - **przechowawca,**
 - **składający,**po każdej ze stron może występować kilka osób (art. 843 KC),
- może być zawarta **na czas oznaczony lub nieoznaczony**,

Charakterystyka umowy przechowania

- **forma umowy: dowolna,**
- **oświadczenie woli** zawarcia umowy może być złożone:
 - w **postaci językowej** (np. wywieszenie przez przechowawcę informacji: „szatnia płatna”),
 - często do zawarcia umowy dochodzi w sposób **konkludentny** – **zachowanie się składającego lub przechowawcy** można kwalifikować jako ofertę (bądź jej przyjęcie) z uwagi na **kontekst sytuacyjny** (np. powieszenie garderoby na wieszaku u lekarza czy fryzjera; umieszczenie w lokalu najprostszycch urządzeń służących do przechowywania rzeczy takich jak wieszaki).

Obowiązki przechowawcy

- obowiązek **pieczy nad rzeczą** (art. 835 KC, art. 837-840 KC),
- obowiązek **zwrotu przechowywanej rzeczy** (art. 844 KC),
- obowiązek **informowania** składającego o istotnych zdarzeniach dotyczących przechowywanej **rzeczy**,

Obowiązek pieczy nad rzeczą

- **podstawowa** powinność,
- **zespół działań (zaniechań)** w celu **utrzymania** rzeczy w takim **stanie**, w jakim znajdowała się **w chwili przyjęcia do przechowania**,
 - **czynności faktyczne i prawne**,
- **zakres** obowiązku wyznacza:
 - art. 837 KC (**sposób przechowania** określony w umowie, sposób wynikający z **właściwości** przechowywanej rzeczy i **okoliczności**),
 - art. 838 KC (**zmiana określonego miejsca, sposobu** przechowywania rzeczy),
 - art. 839 KC (**używanie** rzeczy),
 - art. 840 KC (**oddanie** rzeczy na przechowanie **innej osobie**),
- przejawy niewykonania obowiązku pieczy np. przechowywanie towarów w złych warunkach, stworzenie dostępu do towaru osobom trzecim (wydanie klucza do magazynu).

Obowiązek zwrotu przechowywanej rzeczy

- **składający** może w **każdym czasie** żądać zwrotu rzeczy oddanej na przechowanie (art. 844 § 1 KC),
- przechowawca zobowiązany jest ją wydać **w stanie niepogorszonym**,
- wydanie rzeczy okazicielowi znaku legitymacyjnego (kwitki, numerki w szatni czy pralni),
- **miejsce** zwrotu – miejsce, gdzie **zgodnie z umową miała być ona przechowywana** – w treści umowy strony mogą odmiennie określić, gdzie ma nastąpić zwrot rzeczy,
- **żądanie** zwrotu rzeczy – postać **wypowiedzenia** stosunku zobowiązaniowego przechowania.

Obowiązki składającego

- obowiązek **zapłaty wynagrodzenia** (art. 836 KC),
- obowiązek **odebrania rzeczy** (art. 844 § 2 KC),
- obowiązek **zwrotu kosztów i wydatków** (art. 842 KC).

Obowiązek zapłaty wynagrodzenia

- **wysokość** wynagrodzenia określona w **umowie** albo w **taryfie**,
 - jeśli nie – wynagrodzenie w danych **stosunkach przyjęte**,
 - uzależnione od: czasu przechowywania, właściwości rzeczy, wartości przechowywanej rzeczy, kosztów poniesionych przez przechowawcę, dodatkowych starań przy wykonywaniu pieczy nad rzeczą,
- chyba, że z **umowy** lub z **okoliczności** wynika, iż **zobowiązał się przechować rzecz bez wynagrodzenia**,
 - okoliczności towarzyszące **zawieraniu** lub **wykonywaniu** umowy,
 - ocena ***in concreto***,
 - **mogą za tym przemawiać** np. więzy rodzinne lub towarzyskie łączące składającego i przechowawcę.

Obowiązek odebrania rzeczy

- **przechowawca** może żądać odebrania rzeczy **przed upływem terminu oznaczonego w umowie**, jeżeli wskutek **okoliczności**, których **nie mógł przewidzieć**, nie może **bez własnego uszczerbku lub bez zagrożenia rzeczy** przechowywać jej w taki **sposób**, do **jakiego jest zobowiązany**,
- czas przechowania **nie był oznaczony** albo rzecz była przyjęta na **przechowanie bez wynagrodzenia**, przechowawca może żądać odebrania rzeczy **w każdym czasie**,
 - ochrona interesu składającego – **zwrot nie może nastąpić w chwili nieodpowiedniej**, np. jeżeli składającemu niezbędny jest czas na przygotowanie miejsca do dalszego przechowania rzeczy.

Obowiązek zwrotu kosztów i wydatków

- niezależnie, czy przechowanie ma **charakter odpłatny czy nieodpłatny**,
- dotyczy zwrotu **należności** powstałych w związku z **należytym wykonywaniem** umowy przechowania:
 - wydatki, wraz z odsetkami ustawowymi (nakłady konieczne),
 - koszty żywienia i leczenia zwierząt, koszty oddania na przechowanie innej osobie, koszty wynikające ze zmiany sposobu przechowania rzeczy,
 -
- **zwolnienie** przechowawcy od **zobowiązań** zaciągniętych przez niego w imieniu własnym.

Odpowiedzialność przechowawcy

- uregulowana została **w sposób szczególny**,
- odpowiedzialność w związku z wykonywaniem przechowania przez **zastępcę** (art. 840 KC):
 - zasada: **przechowawca** powinien sprawować pieczę nad rzeczą **samodzielnie**,
 - **wyjątek**: może oddać rzeczy na przechowanie innej osobie, gdy jest do tego **zmuszony przez okoliczności**,
- odpowiedzialność przechowawcy za ***casus mixtus*** (art. 841 KC):
 - gdy przechowawca **naruszył obowiązki określone w art. 838 – 840 KC** odpowiedzialność **zaostorzona** w stosunku do zasad ogólnych (art. 471 KC) – odpowiedzialność za **przypadkową utratę lub uszkodzenie rzeczy**,
 - zwolnienie się z odpowiedzialności – wykazanie, że wskazana szkoda nastąpiłaby także wtedy, gdyby należycie wykonał zobowiązanie.

ODPOWIEDZIALNOŚĆ UTRZYMUJĄCYCH HOTELE

Rzecz wniesiona

rzecz **pozostająca pod pieczę** zakładu hotelarskiego,

- **powierzona zakładowi hotelarskiemu lub osobie tam zatrudnionej** (np. oddanie walizki pracownikowi hotelu – bagażowemu celem zanieśienia go do pokoju),
- **umieszczona w miejscu** przez nich **wskazanym** lub na ten **cel przeznaczonym** (np. narty umieszczone w specjalnym schowku na sprzęt narciarski),
- także w **krótkim, zwyczajowo przyjętym okresie poprzedzającym lub następującym** po skorzystaniu przez gościa hotelowego z **usług** hotelu lub podobnego zakładu (np. pozostawienie bagażu gościa w przechowalni hotelowej na pewien czas po zdaniu pokoju),
- **nie: pojazdy mechaniczne i rzeczy w nich pozostawione, żywe zwierzęta.**

Hotel

- **obiekt (zespół majątkowo-osobowy), oferujący odpłatnie i w sposób zawodowy usługi czasowego zakwaterowania gości hotelowych, a także inne – uboczne – usługi, funkcjonalnie powiązane z obsługą gości hotelowych,**
- **inny niż hotel zakład – obiekt, który ze względu na swe parametry, zakres świadczonych usług i sposób zakwaterowania gości nie spełnia wymagań stawianych hotelom, dostarczający odpłatnie czasowego zamieszkania w ramach działalności wykonywanej w sposób zawodowy.**

Odpowiedzialność utrzymujących hotele

- uregulowana w **sposób szczególny** problematyka odpowiedzialności utrzymującego zarobkowo hotel lub podobny zakład za utratę lub uszkodzenie rzeczy wniesionych przez gościa hotelowego,
- **odpowiedzialność na zasadzie ryzyka** (art. 846 § 1 KC),
- jej **wyłączenie lub ograniczenie** przewidziane w umowie lub ogłoszeniu jest **bezskuteczne** (art. 846 § 5 KC),

Odpowiedzialność utrzymujących hotele

- utrzymujący zarobkowo hotel lub podobny zakład **nie ponosi odpowiedzialności** za rzeczy wniesione przez gościa hotelowego w razie wykazania jednej z **okoliczności egzoneracyjnych**,

1. szkoda wynikła z **właściwości rzeczy wniesionej** – przyczyn tkwiących w niej samej
(np. awaria suszarki do włosów na skutek jej wady konstrukcyjnej),
- 2, szkoda wynikła wskutek **siły wyższej**,
3. szkoda powstała **wyłącznie z winy poszkodowanego lub osoby, która mu towarzyszyła**, była u niego zatrudniona lub go odwiedzała (art. 846 § 1 KC) – **wyłączna przyczyna** szkody
(np. gość wychodząc z pokoju nie zamknął drzwi na klucz),

Odpowiedzialność utrzymujących hotele

- **ograniczenie kwotowe odpowiedzialności (zasada),**
 - odszkodowanie nie przekracza **wartości utraconej rzeczy** wniesionej lub obniżenia jej wartości wskutek doznanych uszkodzeń,
 - odszkodowanie względem **jednego gościa** odszkodowanie nie może przewyższyć **stukrotnej należności za dostarczone mu mieszkanie**,
 - odpowiedzialność **za każdą rzecz nie może przekraczać pięćdziesięciokrotnej wysokości należności** za dostarczone mieszkanie,
- **pełne odszkodowanie (wyjątek):**
 - utrzymujący hotel lub podobny zakład **przyjął rzecz na przechowanie** albo **odmówił jej przyjęcia**, pomimo że **obowiązany był ją przyjąć**,
 - gdy **szkoda wynikła z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa jego lub osoby u niego zatrudnionej**.

Przedawnienie roszczeń

- **termin** przedawnienia **roszczeń gościa hotelowego o naprawienie szkody** wynikłej z utraty lub uszkodzenia rzeczy wniesionych do hotelu wynosi **6 miesięcy od dnia**, w którym poszkodowany **dowiedział się o szkodzie**, a w **każdym razie nie dłużej niż rok od dnia**, w którym poszkodowany **przestał korzystać z usług** hotelu (art. 848 KC),
 - poszkodowany, który **dowiedział się o szkodzie** ma **obowiązek niezwłocznego zawiadomienia** hotelu (art. 847 KC),
- roszczenia powstałe **w zakresie działalności przedsiębiorstw hotelowych** z tytułu **należności** za dostarczone mieszkanie, utrzymanie i usługi oraz z tytułu **wydatków** poniesionych na rzecz osób, które korzystają z usług takich przedsiębiorstw, przedawniają się **z upływem dwóch lat**,
 - te same należności objęte **ustawowym prawem zastawu** (art. 850 KC).

Dziękuję za uwagę !